

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **K. S.**, zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2011, č. j. CPR-2374-3/ČJ-2011-9CPR-V234, o správním vyhoštění, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2012, č. j. 8 A 334/2011 – 93,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2011, č. j. CPR-2374-3/ČJ-2011-9CPR-V234.

Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Praha, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových kontrol, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 26. 1. 2011, č. j. KRPA-5439/ČJ-2011-000022, o jeho správním vyhoštění s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území České republiky, stanovenou na 6 měsíců podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V období od 1. 9. 2010 do 25. 1. 2011, kdy byl kontrolován policisty na ulici Cigánkova, Praha 4, pobýval na území České republiky, ačkoli k tomu nebyl oprávněn. Následně provedenou lustrací bylo zjištěno, že stěžovatel pobýval na území České republiky na

základě dlouhodobého pobytu za účelem studia a dne 18. 5. 2010 podal žádost o prodloužení tohoto pobytu, avšak správním orgánem rozhodujícím v dané věci byl upozorněn, že žádost není kompletní, protože neobsahuje doklady o zajištění ubytování. Na základě toho správní orgán ještě téhož dne přerušil předmětné řízení a stěžovateli k odstranění zmíněných nedostatků poskytl lhůtu 20 dnů. Stěžovatel nedostatky žádosti neodstranil, a proto správní orgán usnesením ze dne 21. 7. 2010, č. j. CPPH-042385/CI-2010-60, řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zastavil. Citované usnesení bylo stěžovateli doručeno na adresu: Na Lysině 12, Praha 4, kterou uvedl jako adresu svého pobytu na území České republiky. Nicméně na této adrese zásilku nepřevzal a správní orgán mu tedy dle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), doručil usnesení na základě fikce doručení dne 9. 8. 2010. Dne 25. 8. 2010 nabylo usnesení právní moci a dne 31. 8. 2010 uplynula platnost povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatele, který se i nadále zdržoval na území České republiky, čímž naplnil důvody pro vydání shora citovaného rozhodnutí o správním vyhoštění.

Napadeným rozsudkem shledal městský soud žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

V této souvislosti je vhodné konstatovat, že věc je před Nejvyšším správním soudem věcně projednávána podruhé. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 10. 10. 2012, č. j. 9 As 118/2012 – 18, vyhověl kasační stížnosti stěžovatele pouze částečně, a to námitce nepřezkoumatelnosti, kterou stěžovatel spatřoval v nedostatečném vypořádání přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění v kontextu žalobních námitek uvedených pod bodem IV. žaloby, zejména v kontextu jeho studia na území České republiky. S ohledem na skutečnost, že nepřezkoumatelnost důvodů rozsudku nebyla shledána v takovém rozsahu, aby bránila věcnému posouzení dalších kasačních námitek, Nejvyšší správní soud se těmito námitkami ve svém zrušujícím rozsudku věcně zabýval, přičemž dospěl k závěru, že nejsou důvodné.

V rozsudku napadeném v projednávané věci městský soud přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců v kontextu stěžovatelem tvrzených skutečností, uvedených pod bodem IV. žaloby, posoudil, a dospěl k následujícím závěrům:

Námitka, dle které nebyl brán správními orgány zřetel na skutečnost, že s cizincem úřady nekomunikují a nerozhodují v zákonem stanovených lhůtách, je formulována natolik obecně a nekonkrétně, že není zřejmé, jak ji měl městský soud v projednávané věci posoudit. Proto nelze než konstatovat, že pokud se stěžovatel domníval, že v jeho věci byl správní orgán nečinný, měl možnost postupovat podle ustanovení § 80 správního řádu a podat návrh na opatření proti nečinnosti, či postupovat dle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.

Námitku, týkající se špatné komunikace policie s cizinci a jejího zhoršení po převedení povolovací agendy k Ministerstvu vnitra, městský soud odmítl jako nedůvodnou. Důvodem uvedené změny byl především boj s korupcí při udělování pobytových povolení, přičemž většina členů Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců jsou odborníci, na Ministerstvu vnitra ve svém rozhodování nezávislí.

pokračování

Obdobně městský soud odmítl i námitku ztíženého přístupu ke spisu, z důvodu chybějící právní pomoci. Tuto námitku je nutno opětovně označit za velmi obecnou bez jakékoliv relevance k projednávané věci. Nicméně stěžovatel se jako student vysoké školy s vyššími rozpoznávacími schopnostmi a orientací v nastalé situaci mohl obrátit na některou nevládní organizaci, zabývající se prací s cizinci, připravenou bezúplatně pomoci při jednání s úřady, zvláště s orgány policie a Ministerstva vnitra.

Soud neshledal důvodnou námitku, dle které ani jedno rozhodnutí nezmiňuje skutečnost, že stěžovatel v České republice studoval, což znamená zásah do soukromého a rodinného života. Ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince vyplývá, že nebyl shledán žádný důvod znemožňující stěžovateli návrat do země původu. Aby mohlo být upuštěno od vyhoštění, musí být vycestování cizince skutečně hlubokým a trvalým zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Takovou námitku však stěžovatel neuplatnil.

Napadené rozhodnutí je proto zcela přiměřené, neboť nebyl shledán žádný konkrétní důvod, který by vycestování stěžovatele znemožňoval. Své studium stěžovatel v žalobě zmínil jen velmi krátce, přičemž jeho přerušení označil za nepochybný zásah do jeho soukromého a rodinného života. Toto své obecné tvrzení ovšem nikterak nedoložil, nesdělil soudu, jakou vysokou školu studuje, nedoložil žádné doklady, prokazující jeho úspěšnost při studiu a tedy důvod jeho pokračování. Doba 6 měsíců, po kterou stěžovatel nemůže vstoupit na území České republiky, byla stanovena při dolní zákonné hranici, což lze považovat ve vztahu k provinění stěžovatele za přiměřené.

S ohledem na skutečnost, že také všechny ostatní námitky stěžovatele, byly oběma soudy shledány v předcházejícím řízení nedůvodnými, městský soud žalobu zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že rozsudek městského soudu není přezkoumatelný, neboť z jeho obsahu nelze dovodit, kdy cituje ze svého předcházejícího rozsudku, kdy naopak cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu a kdy předkládá vlastní úvahy. Posouzení mnoha vznesených otázek je nesprávné, přičemž stěžovatel má za to, že postup, kterým městský soud označil některé jím uplatněné žalobní body za neprojednatelné, nerespektuje závazný právní závěr Nejvyššího správního soudu, který soudu nařídil se těmito námitkami zabývat. Stěžovatel tedy namítá kasační důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a, b) a d) s. ř. s.

Konkrétně uvádí, že nekomunikace úřadů s cizinci má zásadní vliv na přiměřenost rozhodnutí dle ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců. Ten, kdo porušuje zákon, se většinou snaží před úřady skrývat. V případě, kdy cizinec naopak úřad neustále kontaktuje, avšak ze strany úřadu mu není sdělováno buď nic, nebo mu jsou sdělovány údaje chybné, nelze dovodit, že se jedná o klasický neoprávněný pobyt. Praxe, kdy by úřady mohly bez omezení porušovat zákony a následně cizince za pochybení, kterých se sami dopustily, vyhostit, by byla v rozporu s principy demokratického státu.

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem, dle kterého je přiměřenost rozhodnutí zajištěna nižší délkou doby platnosti správního vyhoštění. Prvotní je úvaha, zda lze vůbec vyhoštění nařídit, přičemž tuto úvahu městský soud neprovedl.

Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem soudu, dle kterého nelze aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců omezovat pouze na případy nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva, tj. na případy kdy vyhoštění není možné nikdy, ani v případě nejzávažnějších deliktů. Uvedené ustanovení je třeba posuzovat dle ustanovení § 174a téhož zákona a vážit proti sobě na jedné straně závažnost deliktu cizince a na straně druhé ostatní okolnosti uvedené v § 174a zákona o pobytu cizinců. Přitom musí platit, že čím méně závažný delikt, tím nižší intenzita vazeb k České republice postačuje, aby cizinci správní vyhoštění nebylo možné uložit.

Skutečnost, že zmaření studia nebylo zmíněno v odvolání, nezabývá žalovaného povinnosti se touto otázkou v kontextu ustanovení § 174a uvedeného zákona zabývat. Studium nepochybně spadá pod společenské a kulturní vazby navázané na území. Studium bylo zmíněno již v protokolu ze dne 25. 1. 2011, přičemž k prokazování této skutečnosti stěžovatel vyzván nebyl. Doklad o studiu byl navíc přiložen k žádosti o prodloužení k povolení dlouhodobého pobytu.

Dále stěžovatel v kasační stížnosti polemizuje se závěry, ke kterým dospěl ve svém předcházejícím rozhodnutí Nejvyšší správní soud.

Na základě všech těchto skutečností stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a aby zrušil též napadené rozhodnutí žalovaného a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen. Kasační soud poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Vzhledem ke skutečnosti, že věc je Nejvyšším správním soudem věcně projednávána po druhé, je ve smyslu ustanovení § 103 odst. 3 s. ř. s. kasační stížnost přípustná pouze v rozsahu, kterým se měl městský soud dle závěrů zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, v dalším řízení zabývat. V projednávané věci konkrétně otázkou přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 174a zákona o pobytu cizinců v kontextu stěžovatelem tvrzených skutečností, uvedených pod bodem IV. žaloby.

Všechny ostatní kasační námitky, které již byly v předcházejícím řízení Nejvyšším správním soudem věcně posouzeny, jsou tedy nepřipustné.

pokračování

K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, ke které přihlíží Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti, je třeba uvést, že rozhodnutí městského soudu je srozumitelné, je opřené o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Skutečnost, že městský soud odkazuje na závěry, vyslovené v této věci již v předcházejících řízeních, nečiní jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. O přezkoumatelnosti napadeného rozsudku ostatně svědčí i věcná argumentace stěžovatele uplatněná v kasační stížnosti, která by, jak z logiky věci vyplývá, nebyla možná, pokud by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.

Pokud jde o námitku napadající postup městského soudu, který se dle názoru stěžovatele neřídil právním názorem Nejvyššího správního soudu, kterým je však podle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán, pak tato námitka v nyní projednávané věci nemůže obstát.

Nejvyšší správní soud neoznačil námitky pod bodem IV. žaloby za projednatelné relevantní žalobní námitky, nýbrž uvedl, že městský soud z těchto na sebe navazujících námitek zohlednil a vypořádal pouze námitku směřující proti nevystavení výjezdního příkazu. Ostatní námitky městský soud nijak nevypořádal a nezabýval se jimi, ačkoli se jimi zabývat měl, neboť je povinen posoudit všechny řádně uplatněné žalobní námitky. Žalobní námitky, které jsou způsobilé věcného přezkumu je povinen vypořádat věcně, u žalobních námitek, které věcného přezkumu způsobilé dle jeho názoru nejsou, musí uvést konkrétní důvod (opožděnost, nekonkrétnost), pro který byl věcný přezkum námitek odmítnut.

S ohledem na absenci jakékoliv přezkoumatelné úvahy městského soudu ohledně žalobních námitek, uvedených pod bodem IV. žaloby (s výjimkou nevystavení výjezdního příkazu) se Nejvyšší správní soud těmito tvrzeními v předcházejícím řízení nezabýval, a proto ani nebyl k těmto tvrzením žádný závazný právní závěr vysloven.

Pokud jde o nesouhlas stěžovatele s věcným posouzením shora uvedené otázky, pak tento nesouhlas Nejvyšší správní soud nesdílí.

Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém předcházejícím rozhodnutí, při ukládání správního vyhoštění se vychází z toho, že naplnění určité skutkové podstaty znamená pro stát automaticky nutnost nařídit cizinci, aby opustil území České republiky a zakázat mu pobyt na území České republiky i po určitou v rozhodnutí stanovenou dobu v budoucnu.

V posuzovaném případě je prokázáno, že stěžovatel pobýval od 1. 9. 2010 do 25. 1. 2011 na území České republiky neoprávněně, neboť platnost jeho povolení k dlouhodobému pobytu skončila k 31. 8. 2010. Za této situace tedy byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců.

Kasační námitka, dle které byl stěžovatel vyhoštěn z důvodu pochybení správních orgánů, je proto zcela nedůvodná. Pochybení je zjevně na straně stěžovatele, který za situace, kdy mu pobyt na území České republiky nebyl prodloužen, na tomto území nadále pobýval, ačkoliv k dalšímu pobytu na tomto území nebyl oprávněn.

Stejně tak není důvodná argumentace stěžovatele, dle které zjednodušeně řečeno nemůže být přiměřenost vyhoštění zohledněna dobou, na kterou se správní vyhoštění vztahuje. Naopak, má-li správní orgán za neoprávněný pobyt cizince na našem území možnost vyhostit cizince až na dobu tří let, je délka de facto zakazující cizinci vstup na území, jedním z faktorů, ve kterém se závažnost protiprávního jednání cizince, jakož i okolností, které k tomu vedly, nepochybně odráží. Skutkový stav v projednávané věci rozhodně nesvědčí závěru, že rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele vůbec nemělo být vydáno, a proto je doba, po kterou je stěžovateli zakázán vstup na území, otázkou druhotnou.

Pokud jde o tvrzení stěžovatele, dle kterého nebylo žádného důvodu pochybovat o tom, že byl řádným studentem, pak je nutno konstatovat, že tato otázka nebyla spornou. Předmětem sporu není otázka, zda stěžovatel skutečně studoval, nýbrž posouzení, zda v projednávané věci přerušení studia představuje natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, že vyhoštění nemůže být i přes neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky provedeno.

Vyjdeme-li z předpokladu, dle kterého subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, avšak vyhoštění nebude realizováno, pokud by bylo slovy stěžovatele „nepřiměřené“, pak je nutno poukázat na to, že stěžovatel skutečně žádné konkrétní okolnosti, pro které by neměl být vyhoštěn, v žádné z fází řízení neuvedl. Ze skutkového stavu je naopak zřejmé, že stěžovatel do protokolu dne 25. 1. 2011 uvedl, že si je svého nelegálního pobytu vědom, dále že v České republice nemá žádné příbuzné, případně další vazby, ani se zde nenachází osoba, vůči níž by měl vyživovací povinnost ani jiné vazby. Sám stěžovatel tedy nespojoval své studium v České republice se společenskými či kulturními vazbami, které se snaží dovodit v kasační stížnosti.

Svá následná tvrzení, dle kterých je přerušení studia nutno považovat za nepřiměřený zásah, stěžovatel žádným způsobem nekonkretizuje, naopak setrvává na obecných tvrzeních, přičemž tento svůj deficit přičítá správním orgánům, kterým v tomto ohledu vyčítá nedostatečné zjištění skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud má za to, že přerušení vysokoškolského studia nemůže být samo o sobě považováno za natolik intenzivní zásah do soukromého či rodinného života cizince, aby pouze pro tuto okolnost nemohlo být jinak oprávněné vyhoštění cizince realizováno. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s městským soudem v tom, že aby mohlo jít o nepřiměřený zásah, je nutno přerušení studia zohlednit v kontextu konkrétních okolností, týkajících se výhradně stěžovatele a které by případně mohly být ve svém souhrnu považovány za okolnosti, jež činí vyhoštění v tomto konkrétním případě nepřiměřeným. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že takové okolnosti jsou ryze individuální povahy, neboť vypovídají o konkrétní situaci, ve které se cizinec nachází, a která je natolik specifická, že vyhoštění nemá být realizováno. Absenci těchto subjektivních okolností nelze přičítat k tíži správních orgánů.

Z posouzení spisového materiálu je zřejmé, že argumentace předestřená stěžovatelem je obecná a zjevně účelová, neboť spisový materiál napovídá tomu, že stěžovatel svůj neoprávněný pobyt na území České republiky podcenil, nikoli tomu, že by jeho

pokračování

vycestováním, bylo nepřiměřeným způsobem zasaženo do jeho chráněných práv. V projednávané věci tak nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by vedly k závěru o nezákonnosti napadeného rozsudku, či nezákonnosti rozhodnutí o vyhoštění.

Na základě všech těchto skutečností byla kasační stížnost shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud ji proto podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu